

ĐỖ KIÊN CƯỜNG

Học sinh với Thế giới âm nhạc

Các nhạc cụ
trong dàn nhạc
giao hưởng

2

BỘ KÈN ĐỒNG

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

Học sinh với Thế giới âm nhạc

Các nhạc cụ
trong dàn nhạc giao hưởng

2

BỘ KÈN ĐỒNG

Tác giả : ĐỖ KIÊN CƯỜNG

Hình ảnh: ĐÌNH GIA TRUNG
ĐỖ KIÊN CƯỜNG

Thiết kế : BÙI NAM

Ảnh bìa : Nghệ sỹ kèn Tuba
NGUYỄN VĂN THÀNH

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

Dàn nhạc giao hưởng

Dàn nhạc giao hưởng

Một dàn nhạc giao hưởng đầy đủ thường có từ 40 người đến hơn 100 người.

Trong một dàn nhạc giao hưởng, những nghệ sĩ chơi đàn dây gồm đàn Violin, Viola, Cello và Contrabass là có số lượng đông nhất, có thể chiếm hơn nửa số thành viên của dàn nhạc. Riêng bè Violin còn được chia ra làm 2 bè, đó là bè Violin 1 và bè Violin 2.

Tùy vào yêu cầu của từng tác phẩm, thông thường chúng ta thấy có 2 người thổi sáo Flute, 2 kèn Oboe, 2 kèn Clarinet, 2 kèn Bassoon, 4 kèn French Horn, 2 kèn Trumpet, 3 kèn Trombone, 1 kèn Tuba, vài người phụ trách các nhạc cụ thuộc bộ gõ, đàn Harp và có đàn Piano.

Thông thường khi điều khiển dàn nhạc, nhạc trưởng đứng trên một bục gọi là bục chỉ huy.

Kèn Trumpet

Kèn Trombone

Nhạc cụ thuộc bộ kèn đồng

Những nhạc cụ thuộc bộ kèn đồng mà chúng ta thường thấy, đó là kèn Trumpet, kèn French Horn, kèn Trombone và kèn Tuba. Những nhạc cụ này đều có thể cho âm thanh rất to.

Để tạo ra âm thanh, người nghệ sĩ kèn đồng áp môi lên miệng kèn hình phễu và thổi. Môi rung lên đập vào miệng kèn tạo âm thanh thô đầu tiên. Luồng khí mang âm thanh chạy qua ống kèn bằng kim loại. Những ống kèn này rất dài, cho nên được uốn cong lại. Người thổi kèn bấm những phím van pít-tông khác nhau để đóng mở các ống nhằm thay đổi chiều dài của các ống và tạo ra các âm thanh, các cao độ khác nhau. Ống ngắn cho âm thanh cao, ống dài cho âm thanh trầm.

Kèn French Horn

Kèn Tuba

Nghệ sĩ kèn Trumpet Nguyễn Văn Sáu

Kèn Trumpet

Kèn Trumpet ^[trʌmpit]

Kèn Trumpet là một nhạc cụ kèn hơi thuộc bộ kèn đồng. Tổ tiên của kèn Trumpet là Tù Và của những người đi săn. Hiện nay ở một số nước trên thế giới, vẫn còn tồn tại những chiếc kèn thủy tổ của kèn Trumpet được làm từ vỏ ốc biển to. Những chiếc kèn Trumpet thẳng, dài, có từ thời Ai Cập cổ đại được làm bằng bạc và đồng vẫn còn được lưu giữ cho tới ngày nay.

Kèn Trumpet ngày nay được làm bằng đồng và có 3 phím bấm van pít-tông.

Âm thanh cây kèn Trumpet sáng chói khi được thổi ở những nốt nhạc cao. Âm lượng kèn Trumpet thuộc loại to nhất nhì trong dàn nhạc giao hưởng.

Kèn Trumpet mà ta thường thấy ở trường học phổ thông hay trong quân đội là loại không phím bấm, gần giống với kèn Trumpet cổ.

Nghệ sĩ kèn French Horn Mai Quang Vinh

Kèn French Horn [frentʃ hɔ:n]

Kèn French Horn còn được gọi là kèn Cor.

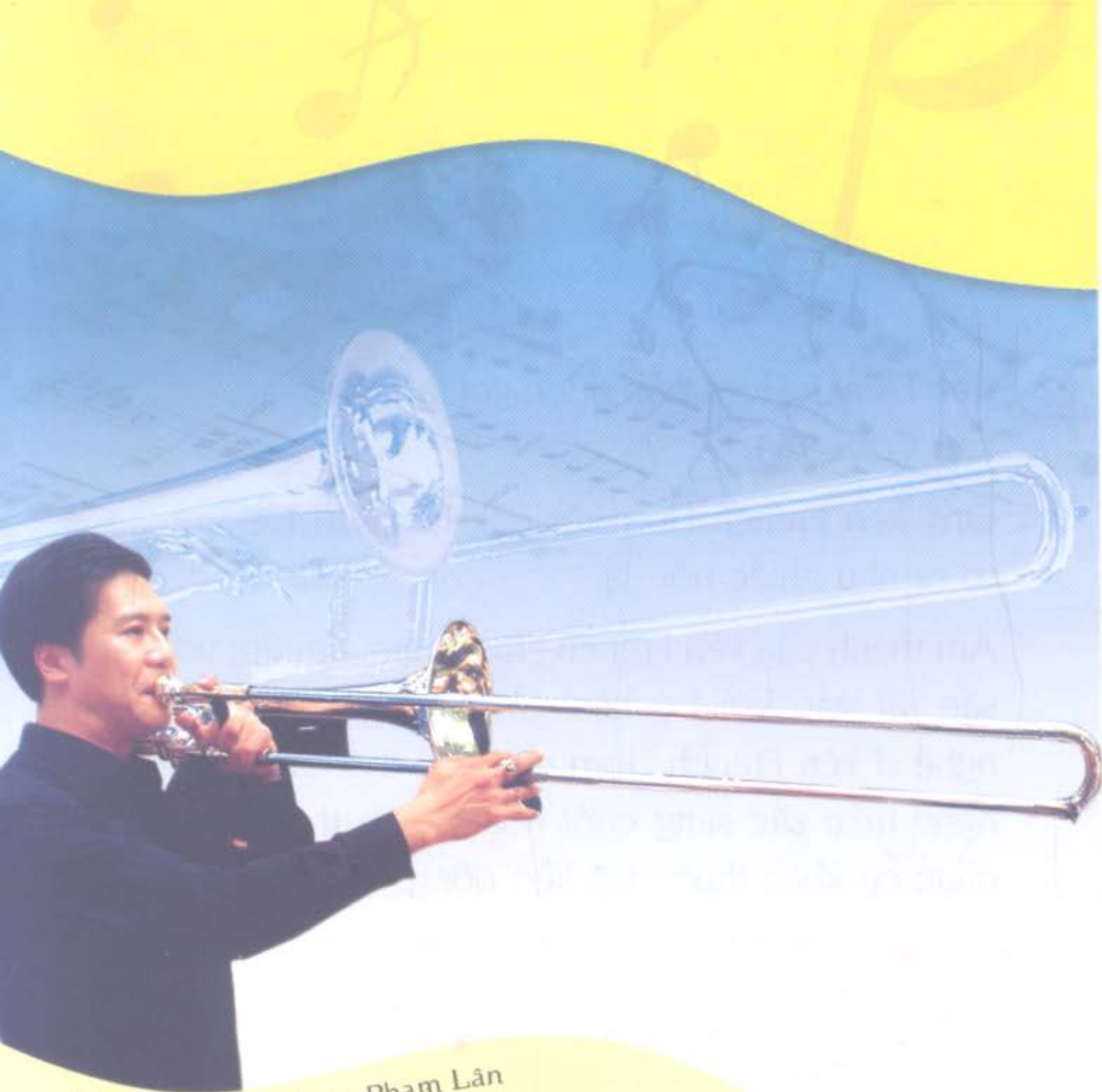
Ống kèn French Horn rất dài. Loa kèn loe to ra như chiếc nón lá.

Âm thanh của kèn French Horn trầm, ấm áp, với âm sắc rất gần với bộ kèn gỗ. Nhưng khi cần thiết, nghệ sĩ kèn French Horn cũng có thể cho chúng ta nghe màu sắc sáng chói hoặc đánh thép như các nhạc cụ khác thuộc bộ kèn đồng.

Để cầm được cây kèn French Horn một cách dễ dàng, người chế tạo kèn đã uốn cong ống kèn lại thành nhiều vòng. Cho nên cây kèn chúng ta thường thấy có hình như con ốc sên.

Kèn French Horn

Nghệ sĩ kèn Trombone Phạm Lân

Kèn Trombone [trəm'boun]

Kèn Trombone khi được thổi ở âm lượng nhỏ sẽ mang đến âm thanh ấm áp, ngọt ngào; còn khi được thổi ở âm lượng lớn thì tiếng kèn Trombone rất sáng.

Khi thổi kèn Trombone, người nghệ sĩ dùng một tay nâng kèn, còn tay kia đẩy ra kéo vào ống kèn hình chữ U. Khi đẩy ống kèn ra thì ống kèn được kéo dài ra, âm thanh sẽ trầm xuống. Còn kéo ống kèn gần lại thì ống kèn ngắn lại, và âm thanh sẽ cao lên.

Kèn Trombone

Kèn Trombone và kèn Trumpet là 2 loại kèn không thể thiếu trong dàn nhạc kèn.

Nghệ sĩ kèn Tuba Nguyễn Văn Thành

Kèn Tuba ^[ˈtjuːbə]

Kèn Tuba có kích thước to nhất trong gia đình kèn đồng.

Để thổi kèn Tuba, người nghệ sĩ phải ngồi ôm cây kèn, trông rất tình cảm. Cây kèn được đặt lên đùi, tựa vào người nghệ sĩ, loa kèn hướng lên trên.

Ống kèn của kèn Tuba cũng được uốn cong lại thành nhiều vòng. Vì ống kèn Tuba to và dài nhất so với các kèn khác, cho nên người nghệ sĩ có thể thổi được âm thanh cực trầm.

Kèn Tuba có một số kích cỡ khác nhau. Cái to nhất cao đến 3 mét.

Kèn Tuba được chế tạo ra vào năm 1835 tại Berlin, nước Đức.

Kèn Tuba

Nhạc trưởng và dàn nhạc giao hưởng

Đũa chỉ huy

Nhạc trưởng

Người nhạc trưởng thường ra những ký hiệu bằng tay trái, còn tay phải cầm đũa chỉ huy để hướng dẫn các nhạc công trong dàn nhạc cách thể hiện bản nhạc, ví dụ như nhanh chậm, to nhỏ ra sao...

Nhạc trưởng là người quyết định vị trí nhạc công ngồi đâu trong dàn nhạc. Thông thường đàn dây được đặt phía trước, nhóm đàn Violin đặt bên tay trái của nhạc trưởng, đàn Viola, Cello và Contrabass đặt ở phía bên phải. Bè kèn gỗ, kèn đồng được xếp ở phía sau đàn dây. Sau bè kèn là các nhạc cụ thuộc bộ gõ.

Đũa chỉ huy thường dài từ 30 - 40 cm, làm bằng gỗ, tre hoặc nhựa tổng hợp và được sơn màu trắng.

Câu hỏi củng cố

- 🎵 Một dàn nhạc giao hưởng thường có bao nhiêu người?
- 🎵 Kèn Trumpet có bao nhiêu phím bấm?
- 🎵 Kèn Cor có hình như thế nào?
- 🎵 Kèn Trombone có phải là kèn to nhất trong các nhạc cụ kèn đồng không?
- 🎵 Kèn Tuba to hay bé?
- 🎵 Nhạc cụ thuộc bộ kèn đồng gồm có những loại kèn gì?
- 🎵 Nhạc trưởng làm gì?

Nhà xuất bản Trẻ trân trọng cảm ơn các giảng viên, sinh viên, nghệ sỹ của Nhạc viện thành phố Hồ Chí Minh và dàn nhạc Giao hưởng Opera Ballet thành phố Hồ Chí Minh đã ủng hộ để bộ sách này ra đời.

Để cầm được cây kèn French Horn một cách dễ dàng, người chế tạo kèn đã uốn cong ống kèn lại thành nhiều vòng. Cho nên cây kèn chúng ta thường thấy có hình như con ốc sên.

Chịu trách nhiệm xuất bản:
TS. QUÁCH THU NGUYỆT
Biên tập: LỖ HOÀNG LỖ
Hình ảnh: ĐỖ KIẾN CƯỜNG
ĐINH GIA TRUNG
Bìa & trình bày: BÙI NAM

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ
161B Lý Chính Thống, Q.3, Tp. Hồ Chí Minh
ĐT: 9316289 - 9316211 - 8465596
Fax: 08.8437450
E-mail: nxbtre@hcm.vnn.vn
Website: <http://www.nxbtre.com.vn>

CHI N... TRẺ TẠI HÀ NỘI
Số 20... nh,
Q. Đ...
ĐT...
Fax: (04) 7734544
E-mail: vanphongnxbtre@hn.vnn.vn

Khổ 16x24cm. Số: 55-2008/CXB/259-187/Tre. Quyết định xuất bản số: 274A/QĐ-Tre, ngày 27 tháng 02 năm 2008. In 5.000 cuốn, tại Xí nghiệp In Nguyễn Minh Hoàng. Địa chỉ: 100 Lê Đại Hành, P.7, Q.11, TP.HCM. ĐT: 8555812. In xong và nộp lưu chiểu tháng 03 năm 2008.

HS & TG âm nhạc kèn đồng
8 934974 073048
Giá : 8.500 đ